

עמ' 117: סטייה מתלות הדדית בין חיובי הצדדים המשפקת אומדצ"ם צריכה להיות מפורשת.

בחוזת הפסד, פסיקת פיצויי הסתמכות שאינם מוגבלים בתקרה של אינטרס הציפייה, יעמידו הנפגע במצב טוב יותר שבו היה אילו קויים החוזת. מוסרי מול לא מוסרי.

קל יותר להצדיק חישוב הפיצויים עפ"י נזקי הסתמכות שנגרמו לנפגע במצבים שבהם קשה להוכיח/לכמת נזקי הציפייה שלו, בהסתמך על ההנחה שבד"כ אנשים מרוויחים מחוזים.

הסתמכות היא אחד מהפתרונות לתת פיצוי על אינטרס הציפייה, עקב קשיי הוכחה, נזק צפוי וכד'.

מלון צוקים: כאשר קשה להוכיח/לכמת נזקים שגורמת ההפרה לפי אינטרס הציפייה, ראוי לקבל פיצוי לפי נזקי הסתמכות. הסתמכות אינו על ציפייה, ואין חשש מפיצוי יתר.

- חשין: גם בחוזת הפסד ניתן לאפשר זאת, כי מרגע ההפרה, הוצאות שהוציא הנפגע לפני כן נשארות תלויות על בלימה, ומאותו רגע יש לראותן כנזקים שנגרמו עקב ההפרה.
- מלץ: זה לא מאפשר. (עמ' 133).

גם בארבוס, הסתמכות שימש כאמדין לחישוב הציפייה.

השבת כספים – השבה

שיפוי על הוצ' התקנה – הסתמכות

פיצוי בגין אבדן רווחים – ציפייה

הסתמכות הולמים מצב שבו בוטל החוזת/הופסק קיומו. יאפשרו חישוב הסתמכות כל עוד לא מוכיחים שזה גורם להתעשרות יתרה מעבר לציפייה.

פיצויי פס"ד ארבוס – זיכוי הנפגע בפיצויים המיועדים לשחזר השקילות החוזית – מתמקדים בנזק שנגרם לנפגע עקב קיום חיוביו במועדיהם המקוריים, למרות איחוד בקיום החיובים של רעהו.

שחזור שקילות

אכיפה בקירוב של חיוב – ביהמ"ש יכול להורות על התאמה, אם הנפגע זוכה בנכס/שירות ששוים יותר.

אם החוזת ניתן להפרדה, ואחד הצדדים ביטל כדין אחד מחלקיו, יהיה זכאי להשבת התמורה במסגרת אותו חלק.

מבטא שחוזים יש לקיים ושומר על רצון הצדדים.

פולר ופרדו: צדק מתקן – הכי ראוי להגן על אינטרס ההשבה. מפצה את הנפגע על הפסד ונוטלת מהמפר את הרווח הבלתי צודק. הסתמכות – נותנת רק פיצוי לנפגע. ציפייה – מעמידה הנפגע במצב טוב יותר שבו היה אלמלא כורת החוזת.

זמיר: פולר ופרדו בעייתי. מניחים המבוקש, מתרכזים במה היה אלמלא חתמו, מול אלמלא הופר.

הגנה על ערך סוב' לחוזה באמצעות הניכוי מול הציפייה: מוצר שנמכר ב-120, שווי שוק 100, ויש בו פגם הגורע רבע מערכו. ציפייה ייתן – 25, מול ניכוי שייתן 30.

יעד השקילות החוזית מתיישב היטב עם עקרונות צדק מתקן, משום שמשיב על כנו האיזון שהופר כתוצאה מהפרת החוזה. פיצוי + נטלות מהמפר היתרון מההפרה.

בצדק חלוקתי ויעילות – התמונה פחות ברורה, אולם זה עשוי לסייע – בשווי אוב' סוב' והפרות בחוזים צרכניים.

צוקים – חשין – ס' 10 לחוה"ת (הזכות לפיצויים) חל גם על פיצויי הסתמכות.

שחזור שקילות יכולה להביא להעמיד במצב כספי משוער, הפחתה פרופורציונלית של התמורה – ניכוי, השבה חלקית בעקבות ביטול חלקי, הפחתה פרופורציונלית של התמורה במסגרת אכיפה. במקרים מיוחדים – שקילות להיא לטובת המפר – חיוב בשערון כספי/קונה מחויב לשלם בעד כמות יתרה של הממכר.

נתיב ההתעשרות

החידוש באדרס: השבה ע"ס מה שלא נתן הנפגע. עד אליו זה היה ע"ס מה שנתן הנפגע (ס' 9 לחוה"ת). לא משנה אם מקבלים סחורה או לא, אלא ההנאה / ההתעשרות.

שיקולים

אין הצדקה לתת-פיצוי, או יתר פיצוי ויפגע בתמריצים החוזיים. עם זאת, במקרים שבהם הוכחת ההתעשרות ברמת ודאות נדרשת אינה טריביאלית, ייתכן ויאפשרו לנפגע לתבוע לפי אמת מידה מופשטת וכללית.